

Lövängar

Jordbruk har bedrivits i nästan 6 000 år i vårt land. I början boskapsskötsel i större utsträckning än åkerbruk.

För ungefär 2 000 år sedan kom nya kornsorter som gav betydligt högre avkastning än de gamla sädeslagen. Men för att ge bättre skördar behövde åkrarna gödslas. Dessutom blev klimatet kallare vilket innebar att man började stalla djuren vintertid. Då behövdes mer vinterfoder än man fick från ängarna så man behövde komplettera med lövtäckt.

När löv användes som tillskott till djurens vinterfoder beskars/höggs träden på ett sådant sätt att fler skott bildas till kommande år. Det kallas att träden hamlas. Ett syfte är att få fram en stor mängd löv. Det blir också en mycket ljusare miljö i och omkring träden, eftersom det inte finns en stor krona som skuggar, vilket gynnar vissa arter. Nu för tiden hamlar man träd mest i kulturvårdssyfte och för den biologiska mångfalden.

Dyngan från de stallade djuren kunde sedan spridas ut på åkrarna som gödsel. På så sätt började ängsbruket.

Ängarna slogs med lie sent så att det blev så mycket hö som möjligt och från lövträd samlades löv som vinterfoder. Det gamla talesättet "äng är åkers moder" beskriver just detta.

Under 1800-talets slut slår vallodling igenom. Ärtväxterna kan själva samla upp näring ur luften och vallarna kan därför ge foder åt djuren utan gödsling från dynga.

Utöver detta utvecklades järnplogar med vändskiva och hästarna byttes ut mot traktorer så att det blev lättare att plöja upp de tunga lerjordarna som ängarna låg på.

Konstgödselmedel började utvecklas och tog fart efter andra världskriget. Efter hand sjönk priserna på konstgödsel.

Många lantbrukare övergick att driva sina gårdar utan kreatur. Man började röja bort träden och plöja upp många av ängarna. Endast ytor som var steniga och kuperade förblev ängsmark. Gamla ängsmarker har därmed blivit väldigt ovanliga. Av artrikedomsskäl och ur kulturhistoriskt perspektiv är de därför viktiga att bevara.

Många ängar led av svår näringsbrist och avkastade ofta bara en tiondel av vad en modern hövall ger. Just tack vare de magra markförhållandena utvecklades en mycket artrik flora. När det blir ont om näring finns det inga arter som klarar att dominera över andra. I stället finns det plats för många olika arter som klarar att växa under magra förhållanden.